

**GOVERNMENT DIPLOMA IN CO-OPERATION AND
ACCOUNTANCY AND CERTIFICATE IN CO-OPERATIVE
HOUSING MANAGEMENT**

FRIDAY, 24TH MAY 2024

[TIME : 2-00 P.M. TO 5-00 P.M.]

(MAXIMUM MARKS — 100)

ACCOUNTS — PAPER-II

(Version - English and Marathi)

Instructions :—

- (1) All questions are *compulsory*.
- (2) Figures to the right indicate *full marks*.
- (3) *English* version will be considered as authentic.

Marks

1. From the following Trial Balance of Suraj Co-operative Society as on 31st March 2022, prepare Trading Account, Profit and Loss Account and Balance-sheet as on that date with adjustments :—

Trial-Balance as on 31st March 2022

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Stock opening	30,000	-
Purchase & Sales	75,000	1,25,000
Drawings	21,000	-
Returns	2,400	1,000
Sundry expenses	600	-
Wages	3,500	-
Salaries	5,600	-
Travelling expenses	600	-
Advertisements	600	-
Insurance	2,800	-
Bad-debts	400	-
Discount	1,300	1000
Buildings	36,000	-
Machinery	15,000	-
Furniture	5,000	-
Debtors & Creditors	46,000	30,000
Cash	1,200	-
Bank Over Draft	-	10,000
Capital	-	80,000
Total ..	2,47,000	2,47,000

Adjustments :—

- (i) Closing stock 45,000/-,
- (ii) Outstanding wages 200/-,
- (iii) Prepaid insurance 400/-,
- (iv) Write off Rs. 1,000/- for bad-debts.
- (v) Depreciation - Building—5% & Machinery—10%.

[Turn over

2. Write short notes (any *four*) :— 20
- (a) Classification of Social Responsibility
 - (b) Objectives of Management Accounting
 - (c) Cash flow statement
 - (d) Objectives of verification
 - (e) Types of subsidiary books.
3. (a) Prepare Bank Reconciliation statement as on 31st October 2023. 10
- (i) Bank balance as per passbook Rs. 20,000/-.
 - (ii) Cheque deposited in bank, but not collected Rs. 1,600/-.
 - (iii) Cheque issued, but not presented for payment Rs. 3,000/-.
 - (iv) Bank charges recorded in passbook only Rs. 70/-.
 - (v) Insurance premium paid by bank, but no entry in cashbook Rs. 120/-.
- (b) On 1st January 2023, Jayesh drawn a bill of Rs. 5,000 on Mohan for 3 months. Mohan accepted the bill on 1st February 2023, Mohan requested Jayesh to accept Rs. 3,000 and to draw a new bill for remaining balance for 2 months, at 12% p.a. interest. Jayesh agreed and drawn a new bill for 2 months and accepted Rs. 3,000. On due date Mohan honoured the bill. 10
- Give Journal Entries in the books of Jayesh.
4. (a) A Company purchased machinery of Rs. 30,000/- on 1st January 2020. Accounting year is 31st December each year. Company provides depreciation at 10% p.a. On the original cost. On 31st December 2022, the machinery was sold for Rs 18,000. 10
- Give Machinery Account for three years.
- (b) From the following, prepare a bill of exchange :— 05
- (i) Drawer—Ashok Patil, Main Road, Solapur.
 - (ii) Drawee—Mahesh Mane, Gandhi Road, Barshi.
 - (iii) Payee—Manoj Joshi, Mandir Road, Pandharpur.
 - (iv) Period—3 months.
 - (v) Date of bill—25th January 2022.
 - (vi) Date of acceptance—28th January 2022.
 - (vii) Amount of Bill—Rs. 5,000/-.

5. (a) State the following statements are *true* or *false* :—

08

- (i) Trade discount is recorded in the books of account.
- (ii) There are 3 types of branches in Branch Account.
- (iii) Dividend is paid out from the profit.
- (iv) Due to amalgamation, management expenses can be reduced.
- (v) In dissolution, the creditors are paid at last.
- (vi) $\text{Gross Profit Ratio} = \frac{\text{Gross Profit}}{\text{Net Sales}}$.
- (vii) Computer Accounting saves time.
- (viii) In Unit Costing, overhead is calculated for each unit.

(b) Match the pairs with 'X' and 'Y' Group :—

07

'X' Group

'Y' Group

(i) Accounting Standard 10
(For Fixed Asset)	(a) Relates to Depreciation
(ii) Accounting Standard 13	(b) Intangible Asset
(iii) Accounting Standard 6	(c) Bill of exchange
(iv) Drawer	(d) Nominal Account
(v) Goodwill	(e) Relates to Investment
(vi) Grace days	(f) Who draws the bill
(vii) Interest Account	(g) Compulsory from
1st April 1991.

मराठी रूपांतर

जमा-खर्च

पेपर-२

सूचना :-

- (१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- (२) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.
- (३) इंग्रजी भाषेतील प्रश्नपत्रिका अधिकृत मानली जाईल.

१. सूरज सहकारी संस्थेच्या खाली दिलेल्या दिनांक ३१ मार्च २०२२ च्या तेरीज पत्रकावरून व्यापार खाते, नफातोटा खाते व दिनांक ३१ मार्च २०२२ चा ताळेबंद तयार करा :-

गुण

३०

तपशील	नावे रक्कम	जमा रक्कम
आरंभीचा शिल्लक माल	३०,०००	-
खरेदी व विक्री	७५,०००	१,२५,०००
उचल	२१,०००	-
माल परत	२,४००	१,०००
किरकोळ खर्च	६००	-
मजूरी	३,५००	-
वेतन	५,६००	-
प्रवास खर्च	६००	-
जाहिरात खर्च	६००	-
विमा	२,८००	-
बुडीत कर्ज	४००	-
सूट	१,३००	१,०००
इमारत	३६,०००	-
यंत्रे	१५,०००	-
फर्निचर	५,०००	-
ऋणको व धनको	४६,०००	३०,०००
रोकड	१,२००	-
बँक ओव्हर ड्राफ्ट	-	१०,०००
भांडवल	-	८०,०००
एकूण	२,४७,०००	२,४७,०००

समायोजन :-

- (अ) अखेर शिल्लक माल रु. ४५,०००/-.
- (ब) देणे मजूरी रु. २००/-.
- (क) आगाऊ विमा रु. ४००/-.
- (ड) बुडित कर्ज रु. १,०००/-.
- (इ) घसारा-इमारत - ५% व यंत्रे - १०%.

[उलटून पहा

२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :- २०
- (अ) सामाजिक जबाबदारीचे वर्गीकरण
 (ब) व्यवस्थापकीय लेखन उद्दिष्ट्ये
 (क) रोखीचे प्रवाह पत्रक
 (ड) सत्यापनाचे उद्देश
 (इ) दुय्यम पुस्तके - प्रकार.
३. (अ) खालील माहितीवरून ३१ ऑक्टोबर २०२३ चे बँकमेळ पत्रक तयार करा :- १०
- (१) पासबुकप्रमाणे शिल्लक रु. २०,०००/-.
 (२) चेक बँकेत भरले, पण वसूल झाले नाही. रु. १,६००/-.
 (३) चेक दिले पण बँकेत सादर झाले नाही. रु. ३,०००/-.
 (४) बँक चार्जस, फक्त पासबुकमध्ये नोंद रु. ७०/-.
 (५) विमाहप्ता भरला (बँकेने), पण कॅशबुकमध्ये नोंद नाही. रु. १२०/-.
- (ब) १ जानेवारी २०२३ रोजी जयेशने मोहनच्या नावे, रु ५,०००/- ची ३ महिने मुदतीची हुंडी काढली. मोहनने हुंडीस मान्यता दिली. १ फेब्रुवारी २०२३ रोजी मोहनने जयेशला रु. ३,००० स्वीकारून उरलेल्या रकमेसाठी २ महिने मुदतीची १२% व्याजाने नवीन हुंडी काढण्याची विनंती केली, त्यानुसार जयेशने रु. ३,०००/- स्वीकारून उरलेल्या रकमेसाठी २ महिने मुदतीची १२% व्याजासह नवीन हुंडी काढली. त्याप्रमाणे मोहनने नवीन हुंडीस स्वीकारून उरलेल्या तारखेस पैसे दिले.
- वरील व्यवहारांच्या फक्त जयेशच्या जर्नलमध्ये नोंदी करा.
४. (अ) दिनांक १ जानेवारी २०२० रोजी कंपनीने एक यंत्र रु. ३०,०००/- ला खरेदी केले. कंपनीची आर्थिक वर्षाखेर ३१ डिसेंबर असून कंपनी यंत्रासाठी स्थिर घसारा पद्धतीने १०% दराने दरवर्षी घसारा आकारते. दिनांक ३१ डिसेंबर २०२२ रोजी कंपनीने ते यंत्र रु. १८,०००/- ला विकले. १०
- वरील माहितीच्या आधारे ३ वर्षासाठी यंत्रखाते तयार करा.
- (ब) खालील माहितीवरून हुंडी नमुना तयार करा :- ०५
- (१) हुंडी काढणारा - श्री. अशोक पाटील, मेन रोड, सोलापूर.
 (२) हुंडी मान्य करणारा - श्री. महेश माने, गांधी रोड, बार्शी.
 (३) पैसे स्वीकारणारा - श्री. मनोज जोशी, मंदिर रोड, पंढरपूर.
 (४) हुंडी कालावधी - ३ महिने.
 (५) हुंडी दिनांक - २५ जानेवारी २०२२.
 (६) हुंडी मान्यता दिनांक - २८ जानेवारी २०२२.
 (७) हुंडी रक्कम - रु. ५,०००/-.

५. (अ) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा :-

- (१) व्यापारी सूट (Discount) जमाखर्च पुस्तकात नोंदवितात.
- (२) शाखा खाते प्रकारात शाखांचे ३ प्रकार आहेत.
- (३) लाभांश हा नफ्यातून दिला जातो.
- (४) एकत्रीकरणामुळे व्यवस्थापकीय खर्चात बचत होते.
- (५) अवसायनात धनकोंचे (Creditors) कर्ज सर्वात शेवटी दिले जाते (परतफेड).
- (६) ढोबळ नफा गुणोत्तर = $\frac{\text{ढोबळ नफा}}{\text{निव्वळ विक्री}}$.
- (७) संगणकीय जमाखर्च पद्धतीत वेळेची बचत होते.
- (८) एकक परिव्यय पद्धतीत (unit costing) प्रत्येक नगामागे परिव्यय (overhead) काढला जातो.

(ब) 'X' व 'Y' गटातील योग्य जोड्या लावा :-

०९

'X' गट	'Y' गट
(१) लेखा प्रमाणक - १० (स्थिर मालमत्ता)	(अ) घसारा संबंधित
(२) लेखा प्रमाणक - १३	(ब) अदृश्य मालमत्ता
(३) लेखा प्रमाणक - ६	(क) हुंडी
(४) हुंडी काढणारा (Drawer)	(ड) नामधारी खाते
(५) ख्याती (Goodwill)	(इ) गुंतवणुकी संबंधित
(६) सवलतीचे दिवस	(फ) जो हुंडी काढतो
(७) व्याज खाते	(ग) १ एप्रिल १९९१ पासून अनिवार्य.